СЕРБСКЕ НАРОДНЕ НОВИНЕ.

Новине наше излазе сваке седмице двапутъ а С. Нар. Листъ по єданпутъ.

Год. VII.

Пренумерирати се може на свак. ц. к. Пошти съ полгод. ценомъ 5 фор. среб.

ЧИС. 6. ПЕШТА, Четвертакъ 20. Януарія. **1844.**

УНГАРІА.

ДРЖАВНЫЙ СОБОРЪ У ПОЖУНУ —

Милостиво Кралѣвско рѣшеніе на предложеніе Државногъ Собора у смотренію мађарскогъ єзыка.

Sacrae Caes. et Reg. Apost. Majestatis, Domini Demini Clementissimi nomine, Serenissimo Archiduci, Reverendissimis, Reverendis, Honorabilibus, Spectabilibus ac Magnificis, Magnificis, item Egregiis et Nobilibus, necnon Prudentibus ac Cincumspectis Inclyti Regni Hungariae, et Partium eidem adnexarum Dominis Statibus et Ordinibus, qui vel in persona vel etiam ablegationis munere fungentes, nomine Principalium suorum pro praesenti generali Diaeta Regni, per Altefatam Suam Majestatem Caesareo-Regiam clementissime indicta, congregati sunt, benigne intimandum: Altefatam Suam Majestatem Sacratissimam ea, quae Domini Status et Ordines medio demissae Repraesentationis suae ddo 11-ae Decembris 1843. in negotio lingvae hungaricae Eidem substraverunt, pro momento rei permeditato expendisse Consilio. — Atque id inprimis summefatam Suam Majestatem Sacratissimam votis Dominorum Statuum et Ordinum benigne annuere: ut benigna Rescripta, Decreta, Propositiones, Resolutionesque Regiae omnes, quae ad Comitia Regni deinceps dimittentur, ipsaequae etiam leges sola tantum lingva hungarica condantur et sanctionentur. — Id vero Eandem benigne curaturam esse, ut cum Articulis diaetalibus simul eorum in latinum et lingvas vernaculas versiones, publica auctoritate procuratae, omnibus omnino Jurisdictionibus, via Consilii Regii Locumtenentialis suo tempore transponantur. — Quantum ad caetera: non cupere solum, sed vero in praecipua muneris sui Regii parte altefatam Suam Majestatem SSmam studium illud collocare, ut seculorum necessitudine adstricta mutuae inter Regnum Hungariae et Partes eidem adnexas barmoniae ratio, cujus argumento augusti Progenitores Sui non secus, ac Majores Dominorum Statunm et Ordinum Articulos 120: 1715 et 61: 1744 exstare voluerunt, novo testimonio comprobetur. In horum itaque nexu id item benigne assentitur Sua Majestas Sacratissima, ut lingva Dominorum Statuum et Ordinum diaetalis deinceps hungarica sit; eo tamen addito: nt quemadmodum dubitari nequit, Regnicolas Partium adnexarum, sui etiam commodi ratione ductos, eo connisuros esse, ut intra proximum etiam legalium, ordinariorum Comitiorum sexennium, ad Comitia Regni individua ablegeut, lingvae hungaricae eum admodum gnara, ut intelligere, intelligique ab omoibus commode valeant; ita, si quis fiducia popularium intra tempus hoc munus id ablegationis fungendum acciperet, lingvae hungaricae nondum sic plane peritus, huic expromere suffragium suum, memorato hoc temporis intervallo, lingva etiam latina liceat. — Benigne porro resolvisse Altefatam Suam Majestatem Sacratissimam, ut Expeditiones Cancellariae Suae Regiae Hungarico-Anlicae, et illae nimirum, quae cum altissimi Nominis Ejusdem subscriptione, et vero quae secus Augusto Ejus nomine intra fines Regni eduntur, ac proinde etiam Resolutiones erga Recursus privatorum, latina lingva concinnatos, reddendae, in futurum lingva hungarica emanent: Consilium Regium Locumtenentiale in quibusvis pertractationibus ducendisque etiam ipsis gestionis negotiorum Protocollis, Repraesentationibus praeterea altissimo obtutui substernendis, cunctis denique ad Jurisdictiones intra fines Regni constitutas dimittendis Intimationibus, lingvae hungaricae faciat usum; commercio Litterarum, quod inter Dicasterium idem et Supremas armorum Praefecturas, Gubernia porro caeterarum Augustae Domus Ditionum haereditariarum, Jurisdictionesque exteras intercedit, huc non intellecto. — Eadem, lingvam Curiae Suae Regiae, relate ad Causas intra fines Regni motas, omnium praeterea intra fines Regni Tribunalium, ac proinde etiam sacrarum sedium, hungaricam esse, hacque cetera etiam officiosa Tribunalium horum negotia geri, benigne consentit. Quantum ad correspondentias inter partes adnexas, earumque Jurisdictiones, et Jurisdictiones hungaricas spectat: harum intuitu eam esse altissimam Suae Majestatis Sacratissimae mentem, ut quemadmodum illae correspondentias hungaricas, ita Jurisdictiones hungaricae Literas earum etiam latinas prompte acceptare, pertractare et congruo responso superare debeant. — Eo, ut lingva hungarica in Academia et cunctis Gymnasiis partium adnexarum, qua studium ordinarium doceatur, alioquin jam antea disposito. Atque haec sunt, quae altefata Sua Majestas Sacratissima positiva Lege stabiliri benigne admittit; post addendam hüic solemnem altissimam Suam Sanctionem Regiam in effectum deducenda. Quod ad lingvam educationis publicae: summefatam Suam Majestatem Sacratissimam, in cohaerentia sub postremis Comitiis factae in eo benigne sponsionis, quod hoc super objecto Consilium Regium Locumtenentiale benigne auditura, et ad propius explendum quod fieri potest, Duorum Stuum et OOum desiderium, congrua benigne dispositura sit, Sibi requisitas eatenus informationes exhiberi clementer jussisse, harumque in consequentiam nonnulla jam hactenus votis Dominorum SS. et OO. conformem ad modum disposita, caetera vero suo tempore superanda esse. — Queis dum altefata Sua Majestas Sacratissima relate ad reliquum superius attactae Repraesentationis, acclusique tenorem Semet ad benignam resolutionem suam de 14-ta Martii 1840 refert, Gratia Sua Caes. Regia Dominis Statibus et Ordinibus benigne propensa manet. Per Sacram Caesaream et Regio-Apostolicam Majestatem. Viennae die 23-a mensis Januar. 1844. Ladislaus Szőgyény m. p.

У име Нѣг. ц. и кр. апост. Величества, Господина Господина Милостивѣйшегъ, Светлѣйшемъ Архидуксу, Честнѣйшимъ, Честнимъ, Почитаємимъ, Отличнимъ и Великоможнимъ, Великоможнимъ, далѣ Племенитимъ и Благороднимъ, Разумнимъ и Обозрителнимъ Славногъ Кралѣвства Унгаріє и Частій съ союжены Господи Чиновма и Редовма, кои или у име своє собственно или као Посланици, у име свои посилателя на садашнѣмъ Државномъ одъ Високоспоменутогъ Нѣг. ц. к. Величества сазваномъ Собору присутствую, Милостиво се обзнанює: да є Високоспоменуто Святѣйше Величество она, коя су Господа Чинови и Редови средствомъ понизногъ 11. Дек. год. 1843. издатогъ предложенія у смотренію мађарскогъ єзыка поднела, са онимъ, кою важность ствари заслужує, разсужденіємъ промотрило. — Слѣдствомъ тога Вышеспоменуто Нѣг. Святѣйше Величество пре свега желю Господе Чинова и Редова Милостиво изпунява: да Милостиви одговори, Заключенія, Предложенія, сва кралѣвска Рѣшенія, коя се у будуће на Државный Соборъ одправляла буду, и сами закони на мађарскомъ єдино єзыку издавана и потврждавана буду. — О томъ ће се пакъ Нѣг. ц. к. Величество побринути, да са законнимъ членовима и преводъ исты на латинскій и матернѣ єзыке, подъ явнымъ надзыраніємъ изпословань, свимъ безъ изузиманя Надлежателствама средствомъ кралѣв. Мѣстозаступногъ Совѣта у своє време посланъ буде. — Што се прочегъ тиче, несамо желі, него и за найважнію часть свогъ кралѣвскогъ званія почитує Високоспоменуто Нѣг. ц. кр. Величество бринути се, да нуждомъ времена скопчано взаймно Кралѣвства Унгаріє са Частма съ ньимъ союженимъ согласіє, изъ когъ су призрѣнія и Прадѣди Нѣг. Величества и предци Господе Чинова

и Редова год. 1715. чл. 120. и 1744. чл. 61. сочинили, новимъ свидѣтелствомъ укреплѣно буде. У союзу съ овимъ и на то Милостиво престае Нѣг. Ссятѣйше Величество, да єзыкъ Господе Чинова и Редова на Државномъ Собору у будуће мађарскій буде, съ тымъ додаткомъ: да, као годь што ћеду, о чему се сумняти неда, житетьи союжены съ Унгаріомъ частій своє собственне корысти ради желити, да и за прво закономъ за држанѣ Државногъ Собора предписано шестолѣтіє такова лица на Соборъ послана буду, коя мађарскій єзыкъ у толико разумееаю, да и сами разумети и добро разумевани быти могу; тако да, ако бы повѣреніємъ жителя траюћемъ овомъ року такова лица на Соборъ оправлѣна была, коя мађарскій єзыкъ довольно незнаю, таковима свободно буде своє мнѣніє траюћемъ гореспоменутомъ року латинскимъ єзыкомъ изложити. — Милостиво є далѣ рѣшило Нѣг Святѣйше Величество, да одправляня крал. Унгарске Придворне Канцелларіє, како она, коя се са подписомъ Высочайшегъ Нѣг. Имена, тако и она, коя се у Име Нѣг. Царско и Кралѣвско међу границама Кралѣвине издаю, слѣдователно и рѣшенія латинскымъ єзыкомъ сочинѣна прошенія приватны лица у будуће мађарскимъ єзыкомъ бываю; да кралѣв. Мѣстозаступный Совѣтъ у свима совѣтованьма и у воденю о своимъ дѣланю протоколла, осимъ тога у предложеніяма Нѣг. Святѣйшемъ Величеству, на последку у свима на поставлѣна међу границама Кралѣвства Надлежателства управлѣнимъ Интиматима мађарскій єзыкъ употреблява; неразумеваюћи овде корреспондиранѣ истогъ Діксатеріюма са Врховнимъ Воєннимъ Надлежателствама, далѣ са Управителствама прочій кралѣвскій наслѣдствены провинція и страннимъ Надлежателствама. — Исто Свяштѣйше Величество Милостиво се соглашуе, да єзыкъ кралѣвске Своє Куріє у смотренію на парнице, коє се међу границама Кралѣвства воде, осимъ тога свію међу границама Кралѣвства судилишта, дакле и Консисторія, мађарскій буде, и да се на овомъ и проча званична исты Судилишта дѣла совершаваю. Што се корреспондираня између союжены частій и ньіовы Надлежателства и Надлежателства Унгарскій тиче; у призрѣнію на то Нѣг. Святѣйше Величество мысли, да, каогодь што она мађарска писма, тако и Унгарска Надлежателства латинска ньіова добровольно примати, предузимати и сходно на ньи одговарати имаю. — Да се мађарскій єзыкъ у Академіи и свима Гимназіяма у союженимъ частма, као редовна наука предае, то є и онако веѣъ преће установлѣно. И ово є оно, што бы Нѣг. Святѣйше Величество желило, да се опредѣлителнимъ закономъ укрѣпи; коє бы се затимъ по добывеномъ одобренію Нѣг. Святѣйшегъ Величества у дѣло привела. Што се єзыка явногъ наставленія тиче, Гореспоменуто Нѣг. Святѣйше Величество у союзу са учинѣнимъ последнѣмъ Државномъ Собору у томъ призрѣнію обеćанѣмъ, да ће о томъ предмету Мѣстозаступный Совѣтъ кралѣвскій Милостиво преслушати и што се на извршеніє желѣ Господе Чинова и Редова учинити може Милостиво разположити, заповедило є Себи нуждна у томъ призрѣнію упутствія дати, слѣдствомъ кои су нека желѣи Господе Чинова и Редова сходно веѣъ разположена, а проча ће у своє време учинѣна быти. — Што се прочегъ споменутогъ предложенія и додатка му содржанія тиче, остае Нѣг. Святѣйше Величество при Милостивомъ Своимъ Рѣшенію одъ 14-гъ Марта 1840. год., Господи Чиновима и Редовима остаюћи Милостію Своіомъ ц. кралѣвскомъ наклонна. Чрезъ Нѣг. ц. и кр. Апост. Величество. У Бечу 23-егъ Ян. 1844. Владиславъ Сеćени соб. рук.

Пешта — Светога Савве обычно свакогодишнѣ торжество кньижевно наше содружество Матица Сербска морала є сбогъ разны препятствія засадъ на далѣ отложити.

Арадъ. — И ове се године данъ великогъ Просветителя Србскогъ св. Савве велелѣпно, у тако названой Текеліиной цркви, прославіо; и премда є петакъ и обычный седмичный вашаръ быо, опетъ су граждани у пуной униформи своіой предъ црквомъ парадирали, изъ пушака ватру давали; такоће и изъ прангія се пуцало. Света се Літургія одъ тры свештеника и єдногъ Ђакона свршила, и Г. Л. М. дао є сходну овомъ торжеству проповѣдь, побуђуюћи Србле, да бы и они Патрона своігъ, као и други народи торжествовати непропустили. — Народа у цркви сбогъ седмичногъ вашара ніє башъ премного было, но опетъ чувши звона, текъ само ко є могао, похитіо є на торжество ово, особыто наше кћери србске, старе и младе Госпође неизоставши изъ цркве скоро ни єдна, могле бы намъ за примѣръ служити, како великогъ овогъ Просветителя Србскогъ славити валя. — Арађани, имавши недавно у великомъ Благодѣтелю Србскомъ у средини своіой и предъ очима своимъ живъ примѣръ добродѣтельи Светителя, Савве Архі-Епіскопа, сотимъ су веѣма чувства празднованя Светителя овогъ народногъ у срдцама своимъ оживотворили, и знаюћи добро разликовати светиню Просветителя Савве Архі-Епіскопа, одъ заслуга Благодѣтеля Србскогъ Савве Текеліє, каогодь што првогъ сваке године црковно славити пропустити неће, тако се узъ ту исту славу и заслуга Савве Текелій съ неизгладимимъ почитаніємъ и любовію опоменути за дужность благодарногъ Србина држати ће; и овако празникъ св. Савве торжествуюће Србле Арађане треба да разуму и другима изяснюю они, кои и найсветія намереня простоте или пакости или и ненависти зубомъ гди могу угризати непропуштаю.

Изъ Срема. — Путуюћи у О—къ дођемъ у В——ъ на конакъ. У ютру пробудимъ се и чуемъ лупанѣ звона тако дуго, као да нигда престати неће. Одемъ на ютреню, нађемъ света прилично, цркву лепо украшену, али єдногъ свештеника служити, а други свештеницы гледе; за тимъ пре одемъ своимъ путемъ. Сутра данъ нађемъ у О—ку В——ца, упитамъ: Зашто юче на Ново Лѣто звона саборно лупаше, а Попови саборно не служише? Е мой брате! рекне ми, негда су сва тры дана Божића и свакога праздника соборно служили, пакъ є онда и міо светъ гомилама у цркву, а садъ, првый данъ Божића и првый данъ Ускрса, пакъ то є готово све.*)

Гдинъ исъ Бечкерека Дописиватель у Новинама вели, треба Прота да буде Презесъ. Противъ овогъ дало бы се много основаны доказателства навести; али бы та Господа рекла, да се противъ ньи ропта, а то нисмо ради. Болѣ є оно у Серб. Новина на л. 62, гди стои: Парохъ є раванъ другоме члену, Парохъ или Прота нека за честь има приступъ, али нека се немеша онде, гди ніє приложіо. — А шта ћемо са обштинама по сели, гди е веѣій трошакъ на діурне и проч. о рачуну, него годишный приходъ? коме обште добро на срдцу нележи, нека се и немеша; а кои є правый христіянинъ, нека нерекне: докле ће веѣъ Новине о свештенству и обштинама писати, єръ є ово єданъ органъ, коимъ се може кадгодь къ цѣли доћи, а Свештенство ако желі, да се болѣ снабдѣ, нека се болѣ држи свога достоинства пуногъ званія.

Новый Бечей, 26. Ян. Православно овдашнѣ Србство, матери цркви своіой, и светиньи благочестія, и светымъ црквенымъ обредима душомъ и срдцемъ предано, велике своє празничне дне єдва дочека, краткомъ побожностію светкуе, богоугоднымъ о-

*) Видите Господо, шта народъ желі и очекуе! Имѣяй уши да услиши!

Учредн.

душевленіемъ торжествує, и колико му є можно вѣимъ велелѣпіемъ слави. Богослуженіє наше, одъ умны и благоговѣни свештеника оправляно свагда є выспрености пуно; али виспреніегъ и величественіегъ богослуженія, и трогателніегъ торжества одъ Богоявленскогъ нема! Тако смо и мы овде свето Богоявленіє и ове године светковали и славили. Свештенство є съ многимъ народомъ на Тиссу изишло и ту кодъ великогъ крста торжественно воду освештавало, светимъ крстомъ у руцы ледене таласе валовите Тиссе благосиляюћи, Свевышнѣму Богу молило се, да свакой капльи подарує силу изцѣленія души и тѣла, и спасенія безъ разлике вѣре и закона за све Божіє люде! Али помыслите како смо у овомъ праву свободногъ нашегъ богослуженія уцвѣлени были! Србльи сырѣчъ лаћа притяжательи наредили су, да съ ньины лаћа при светомъ водоосвященію топови пуцаю; но башъ онда у часу, кадъ се изъ дубльине срца свію насъ сокрушена молитва за дугоденство милостивѣйшегъ Отца Імператора и Краля нашегъ творцу чудеса великому Богу шиляла, доће заповѣсть одъ Іншпектора Спаилука, да се пуцати несме и онъ недопушта! На само право овога часа позываюћи се могло є садъ одъ насъ и съ нама свашта быти; но мы смо претрнувше помыслили der Gescheidere läßt nach. — Іншпектора смо у нѣговымъ господства мечтаніяма оставили, топови су съ наши лаћа іоштъ больи одекъ давали, а мы молилисмо и далѣ за Імператора и Краля нашегъ, воинство нѣгово, за свецѣло на земльи христіянство, а и за просвѣщеніє разума — на коє є молитве єзыкъ нашъ точно разумѣваюћи Г. Іншпекторъ и самъ, ма се како крстіо, Господи помилуй! веѣъ и примѣра ради заиста могао реѣи; па прежалити неможемо овай поступакъ Г. Іншпектора съ тымъ манѣ, што є онъ меѣу Србима роѣенъ, србскимъ лебомъ одранѣнъ, србскогъ зноя помоѣу обогаѣенъ и одъ Срба поштованъ; а и празникъ є быо нашегъ и Іншпекторовогъ Спаие и Спаилука. —

Али Гдинъ Іншпекторъ валя да незна, да те ствари неспадаю подъ нѣгову самовластно спанску Іншпекцію, него подъ Іншпекцію полиціє — и валя да незна, да толико мил. Інтимата Высокославногъ кралѣв. Конзиліума има заповедаюћи, да се народъ нашъ по свуда као и поименце у средъ Пеште и Будима при овакимъ своимъ торжествама ни наименѣ неузмирує! Нека дакле одсадъ то зна! —

СЕРБІЯ.

Изъ Београда ништа намъ друго неявляю, него да изслѣдованія єднако траю, а Беогр. Нов. о последнѣмъ злоковарству слѣдуюће содржаваю: Они, безпослени зломысленици, у писмено сношеніє са особитомъ ревносѣу ступивши са онима іоштъ на оной страни налазеѣима се отровницима, сачине планъ, како ће они данашнѣ законно Правителство уничтожити, миръ и поредакъ нарушити, па овай разсѣянимъ по Окружіяма своимъ єдиномысленицима почну саобштавати и ове упуѣивати, да и одъ миролюбивогъ народа на свою страну привлаче и къ побуни приуготовляваю, како ће, чимъ имъ се данъ назначи, и новци одъ онога, кои ій на то напуѣує, приспѣду, сложно дѣйствовати моћи. По овоме скроеномъ плану текъ што су они созаклетія учинили и заклетвомъ неки потврдили, да ће у зломыслію узаимно вѣрни быти, и текъ што су злоковарно намѣреенѣ своє разпространявати и люде врбовати започели, гдигодь су на миролюбивый народъ наилазили и овоме што сообштили, свуда ій є лоша среѣа послужила, єръ є овай одма своіой законой власти, што є одъ кога зломысленика чуо, похитіо саобштити. — Тако є некій Іеромонахъ Мелентіє изъ Краинскогъ Окружія, дошавши у Смедеревско Окружіє къ своимъ сродницима и овде саставши се са Станоємъ Лукиѣемъ, разабравши одъ нѣга за предпріятіє зломысленика, текъ єдноме у истомъ Окружію предстоєће злоковарно намѣренѣ саобштіо, кои є одма полицайной власти дошао и врбованѣ горейменованогъ Іеромонаха одкріо. У Окружіє Краинско дошавъ Іеромонахъ Мелентіє, текъ што є єдноме опетъ и тамо изявіо намѣру зломысленика и онога у дружство позвао, буде проказанъ тако, да, кадъ га є полицайна власть тамо у руке добыла и на испытъ узела, дошло є у єдно време и одношеніє Началничества Окружія Смедеревскогъ, у коме се доставляше врбованѣ предреченогъ Іеромонаха, чинѣно у ономъ Окружію, да се овай потоме іоштъ болѣ на испытъ узети могао. Тако овай прокаже Станоя, Станоє Милію изъ Друговца, а Милія прокаже главне коловоће, као Цветка Раіовића, Лазу Брку, Перу Поповића и Аѵи Мію, Милька Марковића и Матію Симића, одъ кои су веѣъ нѣки предъ тамо налазеѣу се испытателну коммиссію, изаслату одъ Нѣг. Свѣтлости, доведени, а на испытъ узети, а остале коловоће, за коє су ови посведочили, похватани су и у рукама полиціє налазе се. — Тако є Попечителство внутреньи дѣла дознало, како є бывшій Епіскопъ Шабачкій Максимъ, налазеѣи се у монастыру Каленићу, по Окружію Ягодинскомъ мутити почео, и како є онъ преко свога ћирице Лилоша люде себи у монастыръ позывао, и онде имъ злоковарно намѣренѣ саобштавао. Но и ово нѣгово предпріятіє брзо буде одкривено; єръ пошто є єданъ одъ позваты ньиме людій у монастыръ отишао и о злоковарномъ намѣреню одъ Владике извѣстіо се, доће куѣи и яви своме брату, кои одма оде надлежной полицайной власти и прокаже Владику и ћирицу нѣговогъ. А меѣу тимъ и Попечителство внутреньи дѣла добіє извѣстіє одъ свога чиновника съ друге стране, како бывшій Епіскопъ Шабачкій стои у союзу са осталимъ зломысленицима и како ће онъ са бунтовнимъ четама у црковномъ одѣлу ко овима доѣи, съ ньима союзити се и ньи предводити. Ово дознавши Попечителство изда налогъ Началничеству Окружія Ягодинскогъ, да Епіскопа, као главно лице дѣйствуюће на нарушеніє мира, подъ присмотру стави до далѣгъ разположенія. И Началничество исто, слѣдуюћи овомъ высокомъ налогу, изашлѣ касателногъ своегъ Срезскогъ Началника, да овай налогъ удѣйствує. Но Срезкій Началникъ, изишавши съ неколико одабраны кметова изъ оближньи села у монастыръ Каленићъ, и сообштивши узрокъ нѣговогъ долазка Епіскопу Максиму, наиће овде на противоборство; єръ се овай съ братствомъ и ћацима одапре на оружіє. Срезкій Началникъ, у овомъ случаю предосторожно поступивши, даде противнике преко кметова, са собомъ доведены, опоменути, да се предаду и да недаду повода нѣму силу оружія употребити и ньи покорити. Ови после неколико-кратногъ опоминанія и претнѣ овоме се предаду. Будуѣи є ноѣь наступила, да Срезкій Началникъ ніє могао противнике одма са собомъ у Ягодину повести, принуѣенъ буде овде у монастыру ноѣити, зато наѣе за добро све противнике по наособъ у своє собе, веѣе сигурности ради, затворити. Но Епіск. Максимъ затворенъ бывши у своіой соби на горнѣмъ бою и мучимъ за своя дѣла одъ неумитногъ судіє совѣсти, науми заръ у бѣгству спасенія тражити, па ноѣу отвори пенѵеръ и крозъ овай доле скочи, гди одма не мѣсту мртавъ остане, кога после изишавши Прота Ягодинскій са свештенствомъ опоє и пристойно сарани. Противнике пакъ одупревше се на оружіє и ћирицу Милоша одведе Срезкій Началникъ у Ягодину, гди овай последный, на испытъ узеть, призна, како є покойный Епіскопъ преко нѣга дѣйствовао, као и речи, коима му є онъ злоковарно намѣренѣ созаклятника сообштіо, а тако исто и союзъ, кои є онъ са зломысленицима имао. — По овоме дакле, као што се изъ преднаведеногъ види, пошто су главне коловоће веѣъ у рукама полицайне власти, и пошто миролюбивый народъ, живеѣи у свакой безбѣдности, ніє хотѣо съ ньима пристати, надати се є, да ће они, кои су на пропасть

отечеству ишли, праведну заслужну казнь искусити, а полицайна власть, коя на миръ и поредакъ добро мотри, и коя є знала предупредити удѣйствованѣ намѣреногъ злоковарногъ покушенія, она ће знати подъ врховнымъ повелителствомъ Княза и у напредакъ, као што є и сада свуда у отечеству мирно, миръ и поредакъ одржати.

Београдъ, 11. Ян. Коммиссія, испытуюћа политическе преступнике у Смедереву, ушла є свима плановима зломысленика у трагъ, као годь што є и участнике и созаклетнике по признаню коловоћа пронашла и іоштъ у томъ непрестанно напредує. Но будући се доказало, да є покойный Епіскопъ Максимъ са созаклетницима у Крагуєвцу одкривенимъ, коєга се коловоћа Петаръ Туцаковићъ назначує, у споразумѣнію быо, а овай као и онъ самъ опетъ са овима Смедеревскимъ, то да бы се они подобателно испытати и по потреби суочити могли, Нѣгова Свѣтлость, Господаръ и Князъ нашъ благоволіо є рѣшити, да се коммиссія, коя є у Смедереву ради испытиваня овы созаклетника изаслана, оданде у Крагуєвацъ премѣсти. Но у исто време у слѣдству горепоменутогъ рѣшенія и по учинѣномъ надлежномъ представленію наименовани су и членови за исту испытателну коммиссію, коя ће се подъ предсѣдателствомъ члена Совѣта Полковника и Кавалѣра Г. Милосава Здравковића Ресавца, изъ слѣдуюћи членова састояти, као: члена Совѣта Г. Лазе Зубана; Помоћника Попечителства Правосудія Г. Лазара Арсенієвића; дужности Предсѣдателя Суда Окружія Београдскогъ 1 оддѣленія одправляюћегъ Г. Веніямина Розмировића; члена Суда Окруж. Чачанскогъ Г. Константина Чолакъ-Антића и члена Суда Окр. Ћупрійскогъ Г. Димитрія Исайловића, кои ће, као и Столоначалникъ Попечителства внутреньи дѣла Г. Тома Живановићъ и Дѣловодитель коммиссіє быти. Ова ће коммиссія све у овомъ сазаклетію обелоданѣне преступнике испытати и цѣло ньино предпріятіє изслѣдити, и по томе она неће сачинявати судъ, но ће суду готово изслѣдованіє предати, кои ће после преступнике, по изишавшемъ не давно за овакове закону, осудити.

Колика є ово несрећа, да се немирни духови немогу усовѣтовати, да своє послове гледе и да се за новце и дарове туђе корысти ради недаю на зло употреблявати, свакій ће и наймаными родолюбива срдца човекъ увидити. Они нису имали предъ очима да се Князу досадити мора, помилованія чинити, и да ће Онъ принуђенъ быти, за умирити овакове и ньима подобне немирне главе, уклонити одъ ньи свако милосрдіє и благость, па да ће по томе єданпутъ Онъ и подписати, да се и найстрожія судейска пресуда по надлежности у испуненіє приведе. Несрећа и жалость за оне фамиліє, коє пострадати мораю сбогъ лакомыслія єднога човека, кои є отечеству нашемъ већъ толике ранне нанео. Онъ се ніє незадоволявао, што є толика майка на нѣга заплакала, но є тражіо и онда, када му се прилика указала, да у покою живи, люде, да подстрекава и на зло да наводи.

Но доста є већъ метежа и смутный по земльи было, нужда є већъ да се овоме єданпутъ за свагда край учини, и Нѣгова Свѣтлость Господаръ и Князъ нашъ, Коме є по сили Устава наложено надъ безбѣдносћу бдити, миръ и поредакъ у земльи одржати, Онъ ће овоме знати предѣлъ положити, па ће допустити да се овакови зликовци примѣрно казне. — Очевидци говоре, да се на некимъ мѣстама и то догодило, приликомъ кадъ су овакови преступници одъ полицайне власти ватани, да є народъ, чувши за преступленіє ньово и убиточно за отечество намѣренѣ, повикао: „не мойте ій водити, дайте ій овамо, да ій каменѣмъ побіємо"; па коє поводомъ тимъ, коє пакъ да се не бы могло казати, да су овакови зломысленици у ватаню злоставлѣни, или да имъ є каква штета учинѣна, Нѣг. Свѣтлость Господаръ и Князъ нашъ благоволіо є Попечителству внутреньи дѣла наложити, да ово подручнымъ му властима строгій налогъ изда, да ове у ватаню зломысленика благо и човечно поступаю, осимъ у случаю одупираня или непокорности ньове, и то у толико, у колико є само нуждно; докъ се они у безбѣдность поставе. И ово є ново доказателство благости Нѣг. Свѣтлости спрама зломысленика, єръ поредъ свега ньовогъ убиточногъ умышляя, опеть є Господаръ и Князъ нашъ радъ, да се и спрама ньи свака правда наблюдава. Но и сами преступници, кои су се спрама свога отечества толико заборавили, могу очекивати извѣстну судомъ изречену казнь, будући су у закону скоро изишавшемъ и соразмѣрне казни назначене тако, да свакій по доказанію своє кривице, истой и надлежну казнь безъ свакогъ труда наћи може. Коя га тимъ више постићи мора, што безбѣдность отечества изискує, да се бунтовници и созаклетници примѣрно казне, те да се куколь изъ пшенице очисти.

ШПАНІЯ.

Жительи Мадритски са найживльимъ вниманіємъ дѣланѣ Попечителя прате, очекиваюћи са найвећимъ нестрпѣніємъ предстоєћа ньова предпріятія. Питанѣ є: хоћели онъ на предузетомъ Уставу противнымъ путомъ и далѣ ступати? Одбору єдномъ членова Народнѣ Скупштине, коя є Попечителя внутрены дѣла тога ради запитала, одговоріо є овай, да Правителство неће више никакве законе Указима уводити, него да ће сочиненія закона ради Народну Скупштину опетъ што пре сазвати. Овоме противослове друге шпанске Новине, потврждаваюћи, да є Правителство намѣрило цело урежденіє државе предузетимъ путемъ довршити. Овакова потврждаваня оны Новина, коє су са Попечителствомъ у союзу, наравно нису у станю бригу пріятеля уставногъ поредка умалити.

ВЕЛ. БРИТАННІЯ.

Између 48 коцкомъ опредѣлены членова судилишта, коє ће предваритену пресуду у О'Конелловомъ државномъ процессу изрећи, избрисао є државный Адвокатъ 11 католическій привржeника О'Конелловы предпріятія и єдногъ католика, а Адвокатъ обтужены 12 привржeника Правителства. Сбогъ тога, што є државный Адвокатъ привржeнике О'Коннелловы предпріятія између членова предваритетногъ у нѣговомъ процессу судилишта избрисао, подижу садъ репеалне Новине велику вику, потврждаваюћи, да ніє праведно О'Коннелла и нѣгове пріятелѣ предъ таково судилиште ставити, коєга су членови ньовомъ намѣренію безусловно противни.

Ходъ (Курсъ) новаца на Бечкой Берзи 27. р. Януар.

Државне облигаціє		са 5 на сто	111¼
„	„	„ 4 „ „	100⅜
„	„	3 „ „	—
Банк-акціє „	„	по —— ф. ср.	

Цена ране у Пешти 26. Януар. по рим. Пешт. мер. грош. В. В.

	найб.	сред.	лош.
Жито	125	110	100
Наполица	80	75	70
Ражь	70	67	62
Єчамъ	50	48	45
Зобъ	48	46	43
Кукурузъ	58	54	50

Станѣ Дунава у Пешти.

28. Януар. . .	4′	9″	0‴.
29.	4′	8″	0‴.
30.	5′	3′	3‴.
31.	5′	9″	0‴.

Учредникъ и Издаватель Ѳеодоръ Павловичь. — У Пешти, М. Дороѳеє улицы, Nro 20.

У БУДИМУ, писмены Кр. Свеучилишта.